

Magyarország növekedési kilátásai A magyarországi vállalatok lehetőségei és problémái MTA KRTK KTI workshop

UNIVERSITY OF PÉCS
FACULTY OF BUSINESS
AND ECONOMICS

Prof. Dr. Szerb László egyetemi tanár
Pécsi Tudományegyetem
Közgazdaságtudományi Kar

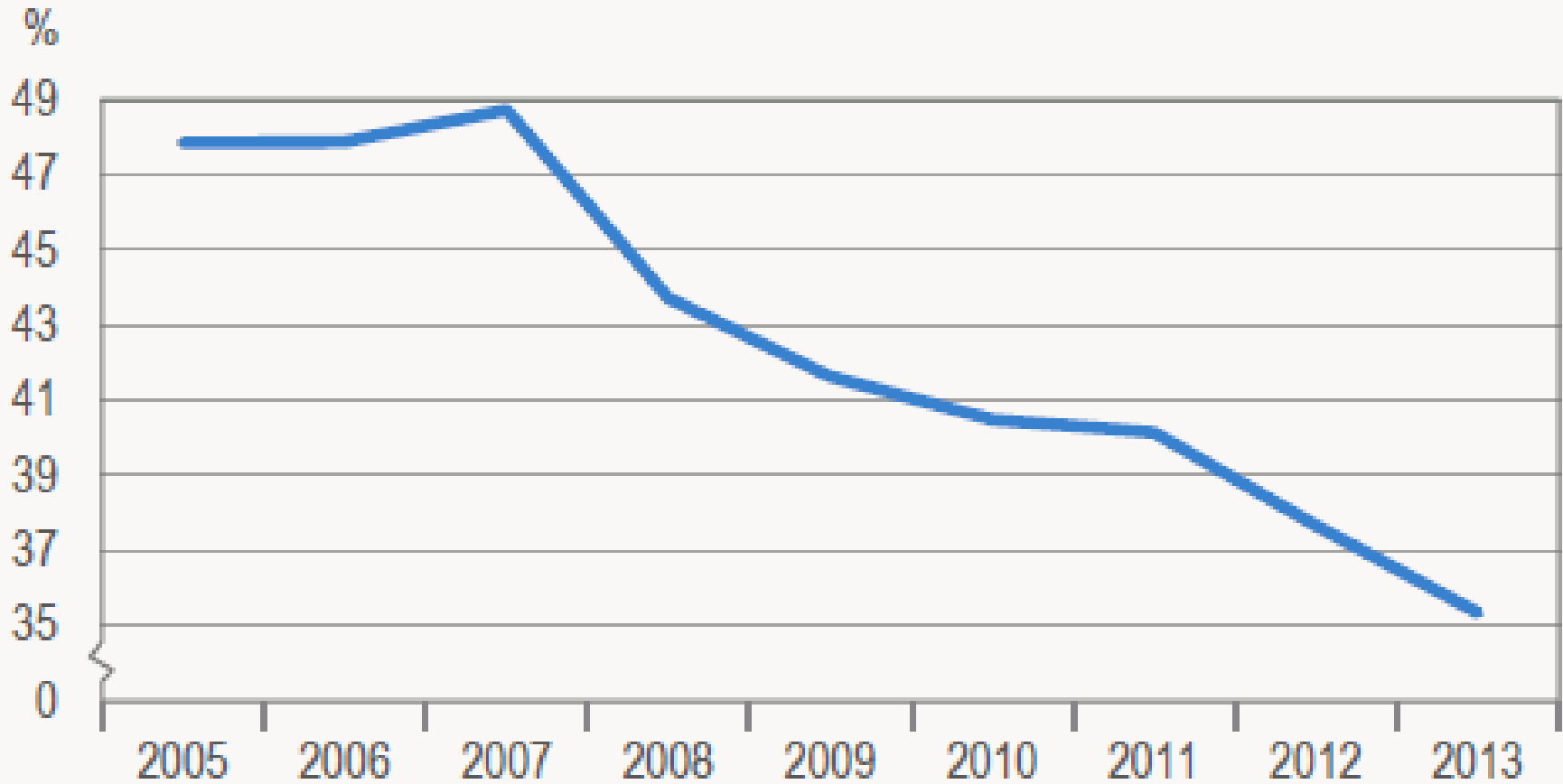
Helyzetkép

- A magyar gazdaság állapota
  - 3% körüli GDP növekedés - potenciális növekedés 1-2%, 2015-re érték el a 2008-as GDP-t
  - EU finanszírozta növekedés
  - Alacsony belső kereslet
- A mikro, kis- és közepes méretű vállalatok (mkkv) helyzete
  - Növekvő számú csőd és felszámolási eljárás - ötéves túlélési ráta 2013-ban 35%
    - 2010-2013 között 117 ezer működő cég tűnt el
    - Nem tisztul a kép: működő cégek aránya csökken!
  - Nagyobb méretű kkv-k és nagyvállalatok számának csökkenése
    - 2001-2013 között „eltűnt” 822 középvállalat és 175 nagyvállalat
    - Szétforgácsolt vállalat struktúra fennmaradt .arányaiban kevés nagyobb cég
  - Hatékonyság mélyen az EU átlag alatt - több alkalmazott kevesebb hozzáadott érték
    - A hozzáadott érték 2/3-át mintegy 5400 cég állítja elő (2013)
    - Jelentős Budapest túlsúlya - területi egyenlőtlenségek
  - Foglalkoztatott problémák -2004-2013 között 20%-kal csökkent a kkv
    - 2004 -2013: 2179 ezer alkalmazottról 1720 alkalmazottra (EU statisztika alapján)
  - Hitelállomány csökkenése

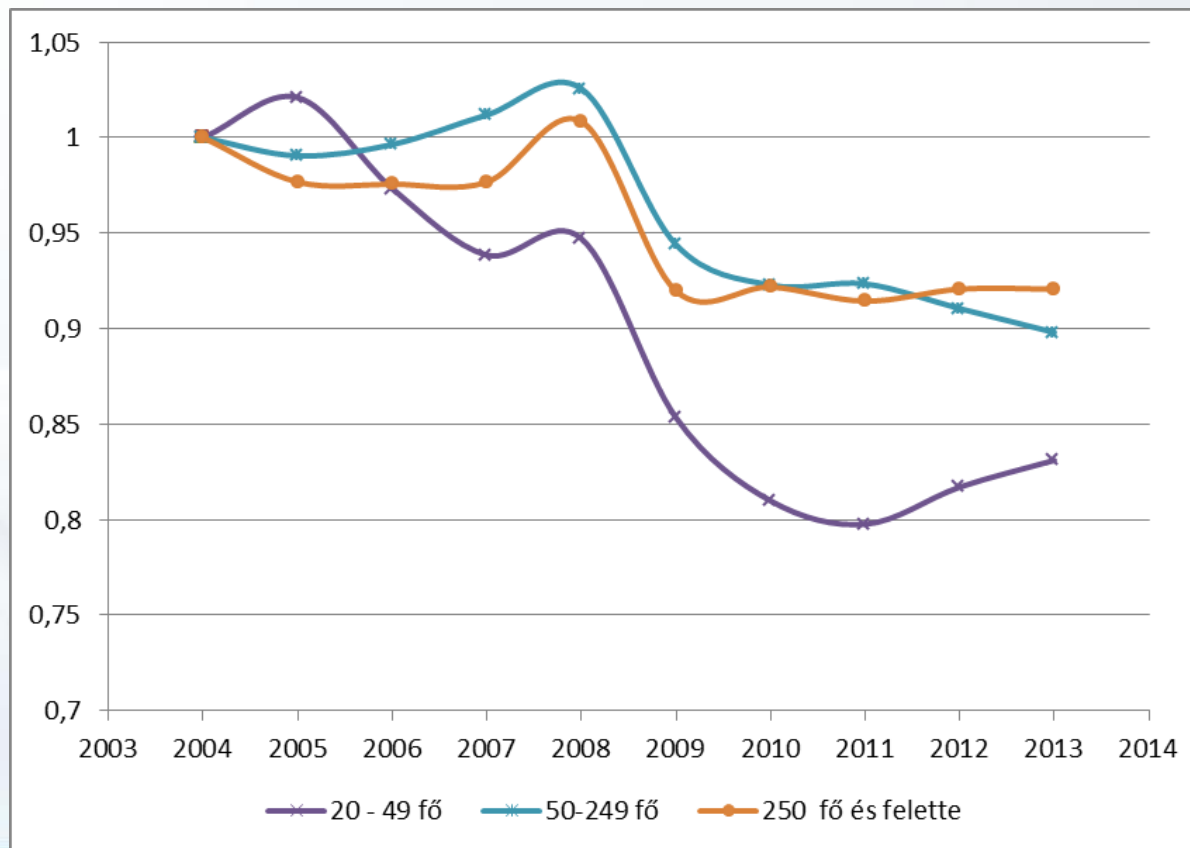
Vállalkozások ötéves túlélési rátája

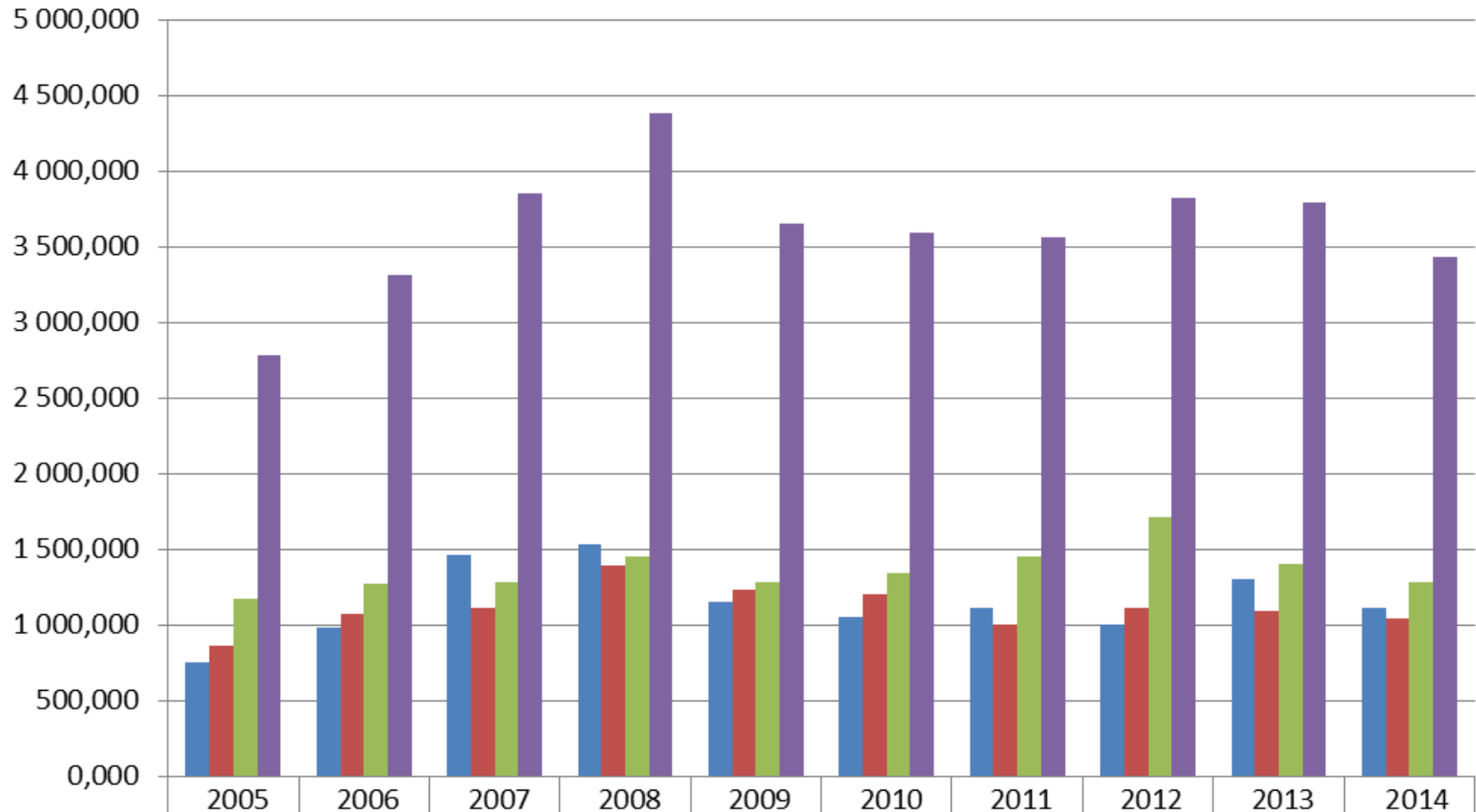
Vállalataink zsigor pályán

Létszám-kategóriák	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1 -4 fő	578 136	625 481	629 596	633 914	631 831	621 682	613 649	626 811	620 029	626 631	620 333	575 476	511 757
5 -9 fő	35 205	35 469	37 504	39 613	40 514	41 143	39 954	39 560	37 073	37 857	37 977	37 765	36 870
10 - 19 fő	16 656	16 910	17 530	18 170	18 648	19 036	18 461	18 853	17 202	18 067	18 074	17 312	16 727
20 - 49 fő	9 501	9 919	10 252	10 636	10 859	10 352	9 982	10 073	9 076	8 613	8 483	8 690	8 839
50-249 fő	5 337	5 006	5 015	5 028	4 980	5 010	5 088	5 157	4 746	4 640	4 643	4 578	4 515
250 fő és felette	1 046	1 003	958	946	924	923	924	954	870	872	865	871	871
Vállalkozás összesen	645 881	693 788	700 855	708 307	707 756	698 146	688 058	701 408	688 996	696 680	690 375	644 692	579 579
Működő arány	70,25%	74,13%	73,90%	73,47%	73,13%	73,62%	71,89%	72,93%	72,33%	70,74%	70,47%	66,49%	59,34%

Hitelállomány alakulása- nominálisan

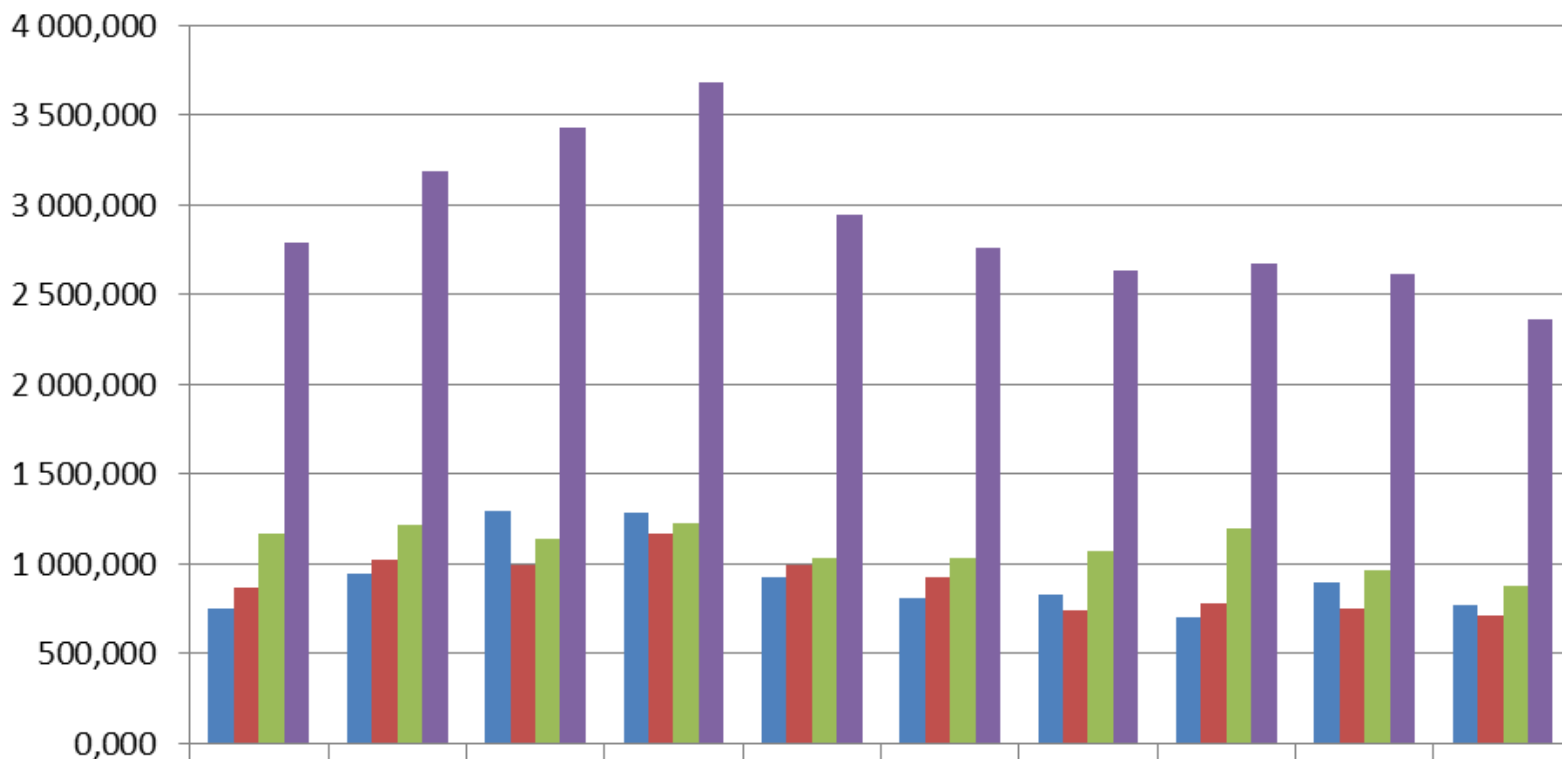

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikrovállalkozás	754,539	981,833	1 457,11	1 532,13	1 147,41	1 052,68	1 114,20	997,903	1 297,74	1 114,02
Kisvállalkozás	862,513	1 065,68	1 110,25	1 389,73	1 226,34	1 204,27	1 002,20	1 113,04	1 090,90	1 037,46
Középvállalkozás	1 167,62	1 267,19	1 278,76	1 455,20	1 278,97	1 337,07	1 449,37	1 711,53	1 403,54	1 276,07
Összesen	2 784,67	3 314,71	3 846,13	4 377,07	3 652,73	3 594,03	3 565,79	3 822,48	3 792,19	3 427,55

Hitelállomány alakulása - 2005-ös változatlan áron

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mikrovállalkozás	754,539	944,979	1 298,54	1 286,89	924,908	808,912	824,049	698,232	892,855	767,991
Kisvállalkozás	862,513	1 025,68	989,426	1 167,28	988,532	925,400	741,216	778,798	750,544	715,206
Középvállalkozás	1 167,62	1 219,62	1 139,59	1 222,27	1 030,95	1 027,44	1 071,93	1 197,56	965,641	879,700
Összesen	2 784,67	3 190,29	3 427,55	3 676,45	2 944,39	2 761,75	2 637,19	2 674,59	2 609,04	2 362,89

■ Mikrovállalkozás ■ Kisvállalkozás ■ Középvállalkozás ■ Összesen

Kkv politika

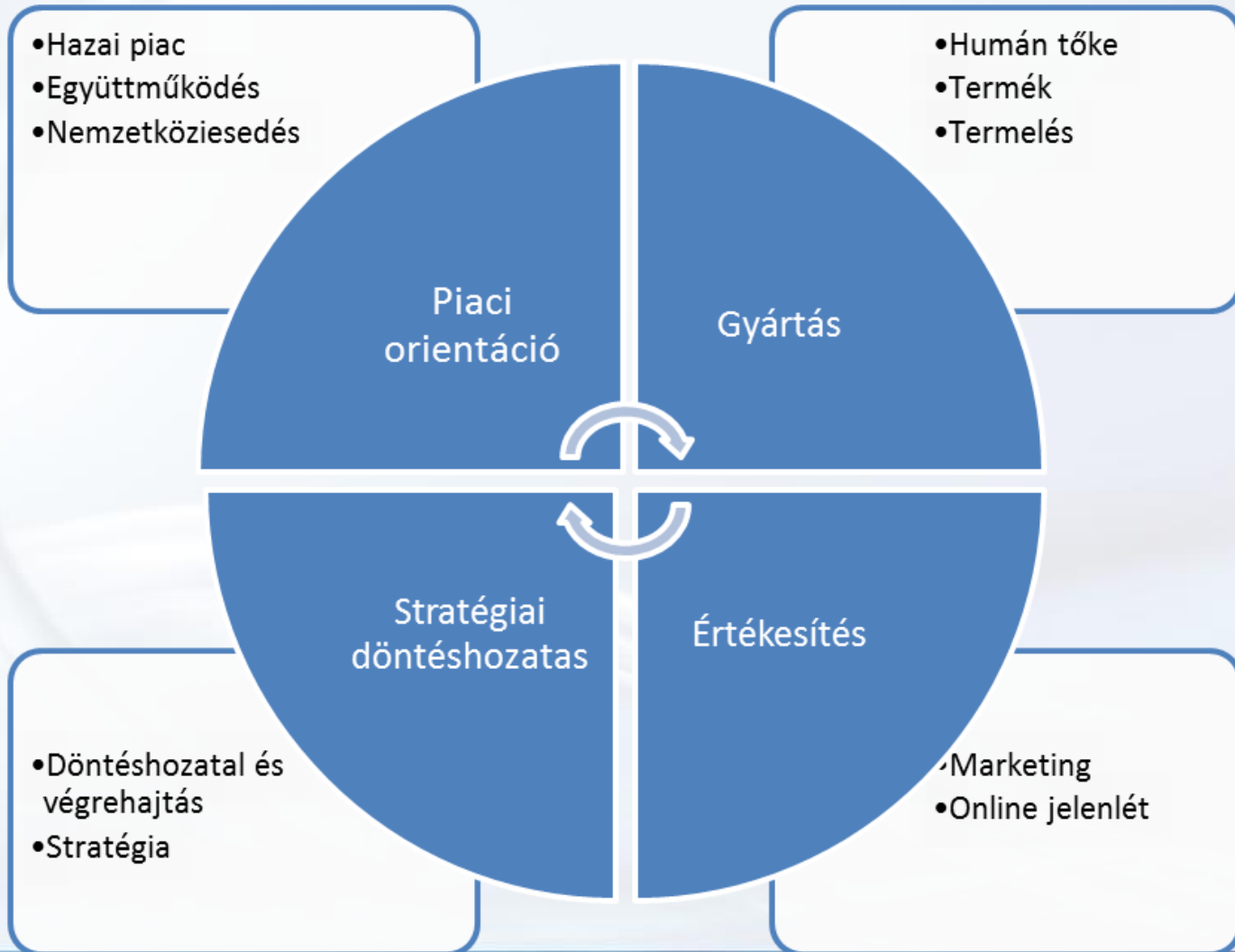
- Nincsen ismert stratégia, döntő mértékben ad hoc intézkedések alakítják
  - Piackonform, piacépítő eszközök helyett egyedi, direkt, piacidegen, piachelyettesítő eszközök dominanciája
  - A pénzügyi támogatások dominanciája
  - 2007-2013 között kb. 1800 MD Ft plusz forrás ellenére a KKV szektor versenyképessége gyakorlatilag változatlan
  - Részben ingyenes pályázati forrásokra várás - pályázat nélkül senki nem akar beruházni
  - Gazdasági szabályozás kiszámíthatatlansága
    - FIDESZ közeli vállalkozói réteg szelektív támogatása - pályázatok, állami támogatások, közbeszerzések,
    - Kvázi monopóliumok kreálása - pl. dohánytermékek, gázkészülékek felülvizsgálata
    - Adminisztratív költségek növekedése - pénztárgépek bevezetése, EKAER, reklám

Kkv versenyképesség - saját kutatás alapján

A versenyképesség erőforrás-elmélet alapú koncepcionális modellje - 10 pillér

Versenyképességi pontok eloszlása

Rétegzetten reprezentatív
minta (2013-2014-es
adatfelvétel)

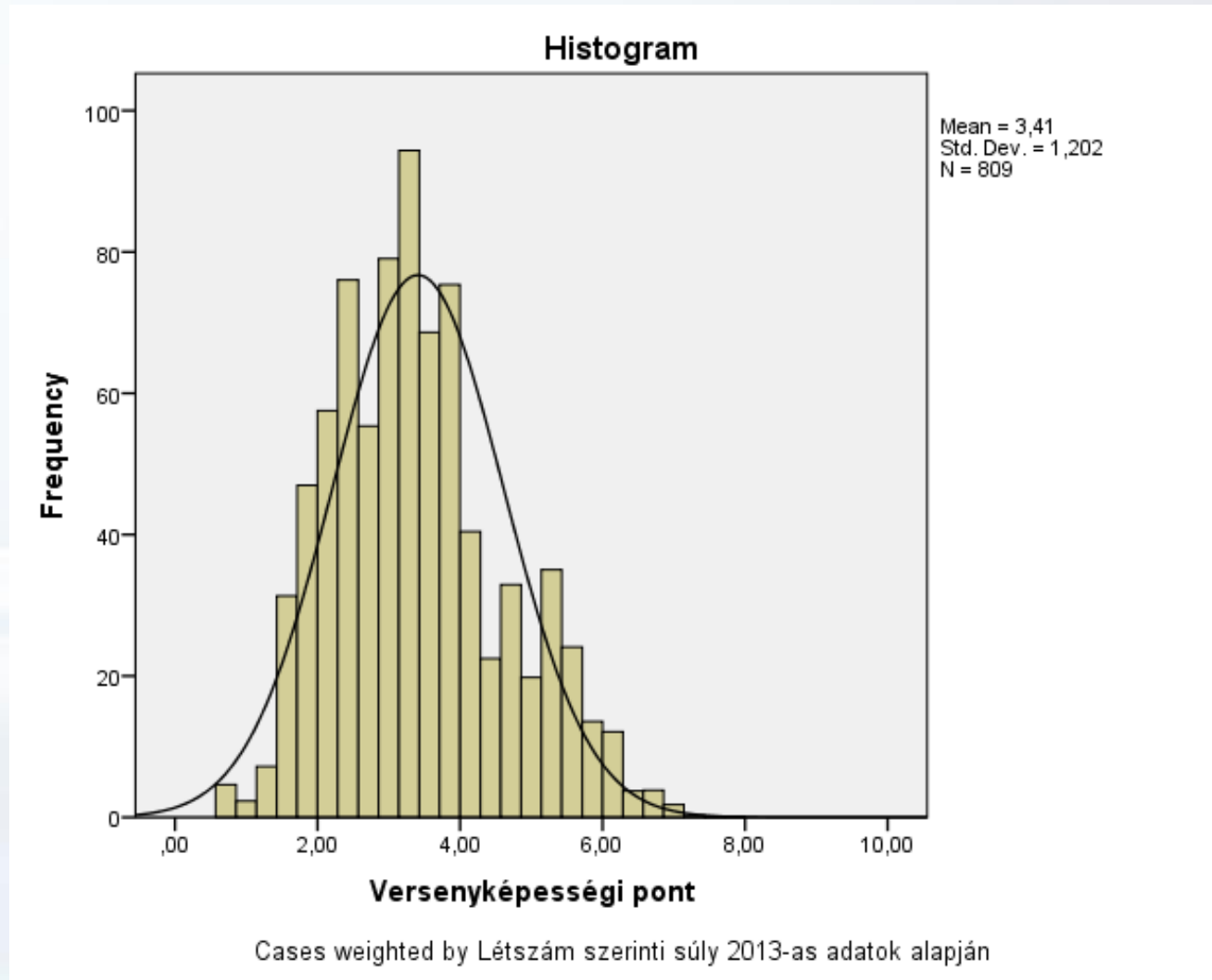
0-10-es skála

Átlagos versenyképességi
pont (súlyozott): 3,41,

A medián 3,27.

A leggyengébb cég 0,67

A legjobb cég 7,78

Összkép - kiragadott példák

- Az összkép nem túl kedvező, pedig a benchmarkok a magyar legjobb gyakorlatokat követik
- Néhány kiragadott problematikus terület:
  - Nyelvet egyáltalán nem beszél a cégek 40,5%
  - Továbbképzést egyáltalán nem valósított meg az elmúlt két évben a cégek 57,8%
  - Külső finanszírozást nem kap, tőkét nem hajlandó beengedni a cégek 52,2%
  - Semmilyen típusú együttműködésben nem vesz részt a cégek 54%
  - Termék/technológiai innovációt bevezetett 16,9% (!)
  - Marketing innovációt bevezetett 4,8% (!)
  - Sem újdonság sem innováció a cégek 33,2%
  - Nagymértékű versennyel néz szembe a cégek 41,9%
  - Semmilyen marketingkommunikációt nem végez a cégek 31,5%
  - Nincsen honlapja 49,5%

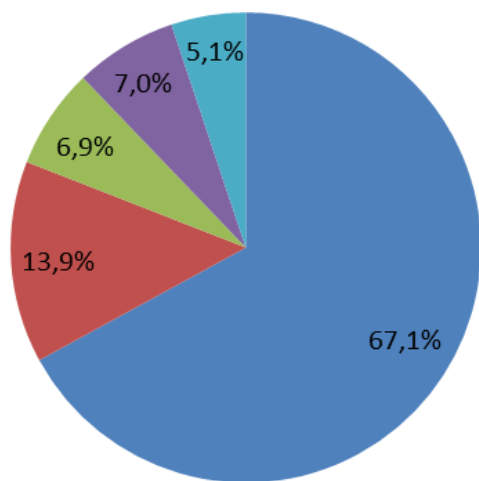
A vállalatok komplex eredményét és növekedését magyarázó tényezők (lineáris regresszió)

	Standardizált béta koefficiens	Szignifikancia	Standardizált béta koefficiens	Szignifikancia
Függő változó	Komplex eredmény		Növekedés alkalmazottak száma szerint 2010-2013	
Versenyképesség pont	0,143	0,000	0,070	0,081
Budapest dummy	-0,068	0,007	0,018	0,643
Megyei jogú város dummy	-0,082	0,001	-0,060	0,131
Nyertes pályázatok dummy	0,049	0,039	-0,020	0,598
A vállalat kora (4 kategória)	0,144	0,000	-0,148	0,000
Alkalmazottak száma (5 kategória)	0,661	0,000	0,056	0,171
Igazított R négyzet	0,610		0,025	
F statisztika	198,760		4,926	
Vállalatok száma	764		764	

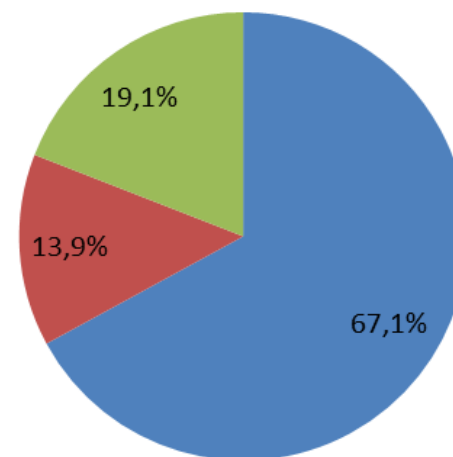
Exportaktivitás

Exportaktivitás

■ Nincs export ■ 25% alatt ■ 25%-50% ■ 51%-75% ■ 75% felett

Exportaktivitás

■ nincs export ■ 25% alatt export ■ 25% felett export

Exportaktivitást befolyásoló tényezők - multinomiális logit

	Export vevők száma alapján három kategóriában ^a			
	25% alatt export		25% felett export	
	Exp(B)	szignifikancia	Exp(B)	szignifikancia
Intercept		0,00		0,00
Pályázat	1,12	0,57	1,09	0,62
Létszám	1,25	0,01	1,45	0,00
Nyelv	0,94	0,38	1,16	0,02
Marketing	8,56	0,00	0,81	0,71
Hazai piac	4,98	0,01	20,57	0,00
Nagalkerke r négyzet		0,19		

	Export árbevétel 3 kategóriában ^a			
	25% alatt export		25% felett export	
	Exp(B)	szignifikancia	Exp(B)	szignifikancia
Intercept		0,00		0,00
Pályázat	0,94	0,79	1,26	0,16
Nyelv	0,93	0,39	1,12	0,06
Létszámkat	1,25	0,02	1,32	0,00
Hazai piac	2,63	0,19	29,27	0,00
Marketing	9,66	0,00	0,76	0,66
Termelés	0,14	0,03	3,90	0,04
Humán tőke	2,73	0,17	0,33	0,07
Együttműködés	2,78	0,07	0,57	0,20
Nagalkerke r négyzet		0,20		

UNIVERSITY OF PÉCS
FACULTY OF BUSINESS
AND ECONOMICS

